

това и въ нѣкои по-голѣми села, дѣто населението по-енергично може да се противи на арнаутскитѣ нахлувания.

Голѣма частъ отъ населението на Пологъ е двуезично. Бѣлгаритѣ отъ Долни Пологъ редомъ знаятъ арнаутски езикъ, а на нѣкои мѣста той е почналъ да си пробива путь и въ семействата. Въ сѫщото врѣме и арнаутите говоратъ добре бѣлгарски.¹⁾ На много мѣста е имало потурчени бѣлгари, които се поарнаутили. Въ с. *Падалище*, на стария друмъ отъ Пологъ къмъ Кичево, е имало малка турска колония сега поарнаутена.²⁾

Отъ Дебѣръ и отъ Пологъ арнаутско население е прѣминало въ Скопско. Една голѣма арнаутска купчина се настанила на югъ отъ Скопие, около Черни Вѣрхъ и Китка Планина, и по течението на р. Тисовица достигнала до Вардаръ при началото на Велешката Тѣснина. Въ това мѣсто има 21 арнаутски села. Тия мѣста сѫщо сѫ заселени съ арнаути прѣзъ последните два вѣка. Жителитѣ на с. *Алданци* помнятъ, че родоначалникътъ имъ се прѣселилъ отъ къмъ Гилянско.³⁾

Отъ Рѣка и отъ Пологъ арнаутите прѣминали въ Кичево, дѣто завзели голѣма частъ отъ източнитѣ поли на Бистра Планина и достигнали до р. Заясь. Срѣдоточно мѣсто имъ е голѣмото село *Засѣ*, около което сѫ разположени другите села. То е и най-давна заселено. Прѣдполага се, че това прѣселение е станало около половината на XVIII. в., когато е разсипанъ Кнежинскиятъ Манастиръ. Арнаутите въ с. *Ягол* сѫ прѣселени отъ албанско село Блаце около 1830 год. Тогава сѫ дошли и арнаутите въ с. *Туин*. Въ с. *Поповяни* арнаути сѫ дошли около 1840 год. изъ Дебѣръ, а ония въ с. *Бѣлица* изъ — Рѣка. Отдѣлени отъ групата сѫ селата *Другоо* и *Сѣлъ*. Първото е на путьта отъ Кичево за Дебѣръ, прѣселено прѣзъ 1860 год. отъ къмъ височините на Бистра Планина. Сълѣ е поселено на прохода отъ Кичево за Демиръ Хисаръ около началото на XIX. столѣтие. По-напрѣдъ тамъ имало бѣлгарско село, което запустѣло въ нѣкои размирици. Землището му стояло дѣлго врѣме празно. Спахиите го прѣдлагали на бѣлгарите отъ с. Цѣрско за нищожна цѣна. Тѣ не го взели. Тогава спахиите докарали тамъ 8 кѫщи арнаути и отъ тѣхъ станало сегашното село. Което дѣржи въ страхъ и трепетъ цѣлата бѣлгарска околностъ. На изтокъ арнаутското движение е спрѣно отъ потурняшкитѣ села.

¹⁾ Материали, 463; в. „Новини“, год. II. бр. 17, 60.

²⁾ Материали, 466.

³⁾ Все тамъ, 523.